

ŚWIĘTY WOJCIECH

ŚWIĘTY WOJCIECH

WYSTAWA POKONKURSOWA
WIELKOPOLSKI PARK ETNOGRAFICZNY
MUZEUM PIERWSZYCH PIASTÓW NA LEDNICY
1997

MAŁGORZATA
SKIBIŃSKA

HALINA
KRAJNIK-
KOSTKA

WOJCIECH
GRZĘDOWSKI

WIKTOR CHRZANOWSKI

WŁADYSŁAW
BERUS

HENRYK
ROKITA

STANISŁAW SUSKA

ROBERT CHLEWICKI

Konkurs dla twórców ludowych pt. "Święty Wojciech" zorganizowany został na przełomie 1996 i 1997 r. Temat jego nasunął się w okolicznościach przygotowań do przypadających w tym roku obchodów Millenium Śmierci św. Wojciecha. Konkurs objął swym zasięgiem, obok Wielkopolski, regiony Polski północnej i środkowej.

Na konkurs napłynęły prace rzeźbiarskie (rzeźba w drewnie i rzeźba ceramiczna) oraz malarskie, w tym obrazy na szkle. Prace konkursowe są indywidualnymi rozwiązaniami zarówno oficjalnej ikonografii św. Wojciecha, jak też legendy o świętym, szczególnie zaś etapu jego misji i męczeńskiej śmierci.

Wśród prac konkursowych dominuje rzeźba w drewnie. Pewna grupa rzeźb to samodzielne, często hieratycznie ujęte figury świętego, w biskupim stroju, z przynależnymi mu atrybutami: krzyżem, biblią, wiośłem. Inna grupa to rzeźby wielofigurowe, wyrzeźbione w jednej bryle. Przedstawiają św. Wojciecha w otoczeniu duchownych, rycerzy i pogan, aniołów, a także niektóre sceny z żywota Świętego. Rzeźby te odznaczają się frontalną, zwartą i pełną uproszczeń kompozycją, opartą na zasadzie symetrii, rytmiki i dekoracyjności oraz żywą, bogatą kolorystyką. Bardziej dynamiczne są wielofigurowe kompozycje, lecz zbudowane z osobno rzeźbionych postaci ujętych często w ruchu i osadzonych na wspólnej podstawie. Ich tematyka to sceny z pracy misyjnej świętego, a także męczeńskiej śmierci zadawanej mu przez pogan.

Część rzeźbiarzy nadała swoim dziełom postać kapliczek - o formie przestrzennej, architektonicznej, jak również płaskorzeźbionych, czy też będących kombinacją obu tych form. Kapliczki te, bogato dekorowane, prezentują świętego Wojciecha w poważnym i uroczystym nastroju. Oślaniają go Chrystus i Matka Boska, towarzyszą mu inni święci, adorują aniołowie. W kompozycje te wplecione zostały liczne elementy symboliki patriotycznej i religijnej.

Swoją odmienną urodą, wynikającą z techniki i tworzywa, ale także wyobraźni artystów, wyróżniają się rzeźby gliniane, nadesłane z ośrodków ceramicznych Kielecczyny. Są tu zarówno masywne, dostojne figury, jak też żywe scenki rodzajowe. Wszystkie mieniają się subtelnymi odcieniami żółtej, brązowej i zielonkawej glazury.

Obficie napłynęły na konkurs płaskorzeźby. Mają one postać rzeźbionych obrazów i tablic, są też wśród nich formy ołtarzowe i tryptyki..

Obrazy stanowią skromniejszą część plonu konkursu. Odrębną kategorię tworzą wśród nich kaszubskie obrazy na szkle, w których portrety i sceny z legendy Świętego dopełnione zostały lub wkomponowane w roślinną ornamentykę. Charakter pozostałych malowideł waha się pomiędzy naiwnością, wizjonerstwem i fantastyką z jednej strony - a realizmem z drugiej.

Marta Romanow-Kujawa

ANTONI BARAN

Scenariusz wystawy:
MARTA ROMANOW-KUJAWA

Oprawa plastyczna:
WOJCIECH KUJAWA

Fotografie:
ANDRZEJ ZIÓŁKOWSKI

Druk:
A.R. "FORTES" Wolsztyn, tel. (068) 842471

Folder sfinansowało
MINISTERSTWO KULTURY I SZTUKI

W KONKURSIE "ŚWIĘTY WOJCIECH" UCZESTNICZYLI:

Rzeźba w drewnie:

Henryk Abramczyk, Kutno (wyróżnienie)
 Antoni Baran, Opoczno (I nagroda)
 Robert Chlewicki, Opoczno (III nagroda)
 Franciszek Chruściel, Orneta woj. elbąskie
 Tadeusz Czapliński, Olsztyn
 Zbigniew Dembski, Gniew woj. gdańskie
 Kazimierz Gawlik, Pogorzale woj. radomskie
 Leon Grot, Kartuzy
 Wojciech Grzędowski, Falków woj. piotrkowskie (III nagroda)
 Henryk Hagel, Szamotuły woj. poznańskie -
 - (nagroda Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Poznaniu)
 Eugeniusz Izdebski, Żnin woj. bydgoskie
 Mieczysław Jankiewicz, Wągrowiec woj. pilskie
 Antoni Kamiński, Kutno (II nagroda)
 Józef Kamiński, Osiek n/W woj. toruńskie
 Jan Kapuściński, Osiedle Sosnówka woj. kieleckie
 Zygmunt Kędziński, Przymuszewo woj. bydgoskie -
 (wyróżnienie)
 Hanna Kosińska, Ciechanów
 Andrzej Kozłowski, Skarżysko-Kamienna
 Teodor Kupś, Trzemeszno woj. bydgoskie
 Krzysztof Lipiec, Stare Pole woj. elbąskie
 Henryk Majcherek, Konin
 Marian Marczyk, Łaziska woj. pilskie
 Ireneusz Maternik, Ryczywół woj. bydgoskie
 Józef Niewiński, Kruklanki woj. suwalskie
 Ludwik Oleksy, Zielona Góra
 Janusz Orzepowski, Lubsko woj. zielonogórskie
 Włodzimierz Ostojka-Lniski, Czersk woj. bydgoskie (III nagroda)
 Bogdan Osuch, Jarocin
 Tadeusz Pawłowski, Kalisz
 Jerzy Rak, Kowalewo woj. toruńskie
 Roman Rozwens, Kutno
 Józef Semmerling, Gdańsk
 Władysław Skelnik, Gdynia
 Małgorzata Skibińska, Kutno (wyróżnienie)
 Jerzy Sowijak, Bukowiec Górny woj. leszczyńskie (wyróżnienie)
 Janina Spychała, Szamotuły woj. poznańskie
 Piotr Staszak, Brudzew woj. konińskie (wyróżnienie)
 Zdzisław Staszak, Brudzew woj. konińskie (II nagroda)
 Jan Strzelczyk, Łowędice woj. kaliskie
 Zbigniew Suchiński, Kutno
 Andrzej Sulowski, Węgorzewo woj. suwalskie
 Stanisław Suska, Sztutowo woj. elbąskie -
 - (wyróżnienie, nagroda Prezydenta Miasta Gniezna)
 Stanisław Szymczyk, Karkosy woj. płockie (II nagroda)
 Tadeusz Śnioch, Obice woj. kieleckie
 Henryk Tarka, Żychlin woj. płockie
 Władysław Trzpiot, Kielce
 Jerzy Żandarowski, Gostynin woj. płockie
 Maciej Żurawski, Żnin woj. bydgoskie

Rzeźba ceramiczna:

Władysław Berus, Mroczków woj. kieleckie (wyróżnienie)
 Janina Gozdecka, Stąporków woj. kieleckie (III nagroda)
 Elżbieta Klimczak, Obice woj. kieleckie (wyróżnienie)
 Krystyna Moldawa, Rędocin woj. kieleckie (II nagroda)
 Henryk Rokita, Rędocin woj. kieleckie (wyróżnienie)
 Czesław Seweryński, Odrowąż woj. piotrkowskie (III nagroda)
 Piotr Solarz, Mroczków woj. kieleckie (wyróżnienie)

Malarstwo na szkło:

Halina Krajnik-Kostka, Kościerzyna (wyróżnienie)
 Alicja Serkowska, Kartuzy

Malarstwo sztalugowe:

Wiktor Chrzanowski, Toruń (II nagroda)
 Henryk Hagel, Szamotuły woj. poznańskie
 Jakub Andrzej Kubiak, Jarantowice woj. toruńskie (II nagroda)
 Eugeniusz Marzec, Rypin woj. włocławskie (III nagroda)
 Władysława Nowicka, Szamotuły woj. poznańskie
 Henryka Schiller, Szamotuły woj. poznańskie
 Katarzyna Szymanek, Szamotuły woj. poznańskie
 (nagroda Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Poznaniu)
 Henryk Wysocki, Szamotuły woj. poznańskie

Wycinanka:

Lucyna Kozłowska, Skarżysko - Kamienna (wyróżnienie)

ANTONI
KAMIŃSKI